

REFERAT

MØTE: Referansegruppe klimaskogprosjektet

Dato:	14. desember 2016	
Klokkeslett:	1030-1400	
Sted:	Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, Møterom Grågåsa	
Møteleder:	Asgeir Jordbru	
Referent:	Asgeir Jordbru	
Tilstede:	Kurt J. Johansson	Kystskogbruket
	Ann-Hege Hanstad	Statskog
	Tommy Nilsen	Nordland fylkeskommune
	Bernt-Gunnar Østerkløft	Salten naturlag / SABIMA
	Audun Sandberg	Bodø og omegn turistforening
	Glenn Peter Knædal	Nordland sau og geit
	Hege Haugland	Miljøverndirektoratet
	Sveinung Råheim	Fylkesmannen i Nordland
	Ragnhild Mjaaseth	Fylkesmannen i Nordland
	Christian Brun-Jenssen	Fylkesmannen i Nordland
	Geir Einar Sund	Fylkesmannen i Nordland
Meldt forfall	Tage Vedal	Naturvernforbundet
	David Johann	Allskog
	Henry Andorsen	Nordland fylkeskommune
	Bernt Håvard Øyen	Kystskogbruket

Saksliste

1. Kort presentasjonsrunde rundt bordet.
2. Presentasjon av pilotfasen - planting for klima. Hege Haugland fra Miljødirektoratet forklarte bakgrunn for tiltaket og hvordan pilotfasen gjennomføres. Presentasjonen er distribuert til deltagerne.
3. Presentasjon av status i Nordland ved Asgeir Jordbru. Presentasjonen er distribuert til deltagerne
4. Gjennomgang av tenkt case fra Fauske kommune. På bakgrunn av tidligere utsendt case ble det gjennomført en diskusjon rundt bordet om hvilke arealer som er mulige å

plante og hvilke som ikke er det. Utfra diskusjonen er følgende punkter rundt valg av areal notert:

- PEFC-standard viktig å ha med i vurdering av arealer.
- Viktig å beholde lauvkantsoner inn mot vassdrag
- Må tenke planting inn mot eksisterende skog
- Viktig å få til mosaikk mellom granskog og lauvskog. Lysninger i skogen og randsoner er viktig for sopp, og viktig for friluftslivet.
- Stier må unngås plantet igjen.
- Holde utkikkspunkter åpne også i fremtiden.
- Holde driveplikten i hevd. Kommunene må bruke alle verktøy for å opprettholde driveplikt før planting vurderes.
- Landskap og helhetlig tenking er viktig. Slik de foreslåtte feltene ligger er det fare for at det blir flekkvis planting som gir et dårlig landskapsbilde.

Oppsummert så ble de arealene som ligger ovenfor bebyggelse og tett opp mot eksisterende skog/plantefelter vurdert som de beste arealene. De arealene som ligger nede i bygda anses som uheldige å plante på grunnet randsoner mot vassdrag, dyre/fugleliv i tilknytning til prioriterte naturtyper, landskapsbilde og mulighet for å ta arealer i bruk som jordbruksarealer igjen.

5. Innspillrunde. Det kom en del innspill under presentasjonene og arbeidet med caset.

Disse er systematisert som følger:

- Kystskogbruket
 - i. Næringseffekt av klimaskogplanting må komme tydeligere frem.
 - ii. Viktig at planting kommer i gang, at vi ikke bare har prosess
 - iii. Vurder å engasjere flere skogpådrivere for å få fart på tilgjengeliggjøring av areal og planting.
 - iv. Viktig å få med en til to kommuner nord for Saltfjellet som erstatning for at Bodø kommune ikke vil være pilotkommune.
- Statskog
 - i. Bra at gjennomføring av prosjektet er kunnskapsbasert.
 - ii. Referansegruppa er godt sammensatt med god kompetanse på de ulike feltene.
 - iii. Bruk foredlet plantemateriale for bedre resultat
 - iv. Få frem verdiskapsningen av skog i Nordland.

- v. Ønskes at det vises oversikter over den kunnskap som finnes om binding og lagring av CO₂ i skog, både med tanke på treslag og skogsjord. Ønskelig at dette tas opp på neste møte.
- Nordland fylkeskommune
 - i. Mye kompetanse rundt bordet
 - ii. Det grønne skiftet er viktig, og skog er en viktig bit i dette arbeidet.
- Salten naturlag/SABIMA
 - i. Kritisk til om klimaeffekten er god nok, ønsker lokale regnestykker på klimaeffekt som inneholder:
 1. Bruk av ulike treslag
 2. Omdanning i jord, frigjøring av CO₂
 3. Utslipp av CO₂ etter hogst
 - ii. Gran gir en annen biotop og miljøsidene ønsker å beholde mest mulig av den naturlige lauvskogen i Nord-Norge. Gran betraktes som en fremmed art nord for Saltfjellet.
 - iii. Alternativ skjøtsel av gjengroingsmark for å øke CO₂-bindingen i den naturlige tilveksten er sterkt å foretrekke.
 - iv. Det er store mangler i naturkartlegging. En del kartlegginger har manglende kvalitet og en del kartlegginger er ikke offentligjort. Det må sikres at informasjon om naturkartlegging er tilgjengelig.
- Bodø og omegn turistforening
 - i. Mye feilplanting tidligere slik at det er viktig at ting gjøres rett denne gangen.
 - ii. Bruk av furu og edelløvskog må vurderes, kan 100 dekar furuskog på *dårlig bonitet* erstatte 10 dekar gran på *høg bonitet*? Spesielt på morenemark i brenære områder.
 - iii. Ved planting av gran er det viktig å få til mosaikk mellom gran og løvskog for å oppnå flere kantsoner og variasjon i landskapet.
 - iv. Med tanke på evalueringen av pilotstudien ønsker vi mer kunnskap om klimaeffekt og påvirkning på biologisk mangfold. Dette bør gjøres for flere ulike strategier for klimaskogplanting.
 - v. Viktigheten av biomangfold er av avgjørende betydning for å takle de klimaendringene vi ser.
- Nordland sau og geit
 - i. Bruk den skog som er plantet som grunnlag for evaluering av effekt.
 - ii. Det kort vei fra sjø til fjell på kysten, noe som gir begrensede arealer for beitenæringen. Disse arealene må prioriteres til beiting.

- iii. Evaluer om gran er det rette treslaget å bruke.
- iv. Hvem har ansvar for spred kontroll?
- v. Stoler ikke på det som er lagt frem av regnskaper, få frem alle pluser og minuser i regnskapene.

6. Videre arbeid

- Det planlegges 3 møter til i referansegruppa. Foreløpige hovedtemaer er som følger:
 - i. Vår 2017: Gjennomgang av temaplaner/forslåtte arealer for Hemnes og Brønnøy/Sømna
 - ii. Høst 2017: Gjennomgang av ulike scenarier for en nasjonale ordning.
 - iii. Vår 2018: Sluttrapport og anbefalinger fra Nordland.
- Inntrykket er at alle møtedeltagerne har ønske om å delta videre i arbeidet.